

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.06.2009, sp. zn. 11 Td 35/2009, ECLI:CZ:NS:2009:11.TD.35.2009.1

Číslo: 49/2010

Právní věta: Ani v případech, kdy je dána zvláštní (funkční) příslušnost soudu k rozhodování ve vykonávacím řízení (např. podle § 333 odst. 1 tr. ř. činí rozhodnutí o tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil nebo zda se vykoná zbytek trestu, ten okresní soud, který podmíněně propustil odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody), není vyloučeno za splnění zákonných předpokladů uvedených v ustanovení § 25 tr. ř. věc odejmout příslušnému soudu a přikázat jinému soudu téhož druhu a stupně (tzn. v případě rozhodování podle § 333 odst. 1 tr. ř. ji lze přikázat jinému okresnímu soudu).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.06.2009

Spisová značka: 11 Td 35/2009

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odnětí a přikázání věci, Vykonávací řízení

Předpisy: § 333 odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud v trestní věci odsouzeného B. M. projednal návrh na odnětí a přikázání věci podle § 25 tr. ř. a rozhodl tak, že se trestní věc odsouzeného B. M. vedená u Okresního soudu v Karviné pod sp. zn. 1 PP 38/2006 tomuto soudu odnímá a přikazuje se projednání Okresnímu soudu v Českém Krumlově.

Z odůvodnění:

Usnesením Okresního soudu v Karviné ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. 1 PP 38/2006, které nabylo právní moci dne 3. 5. 2006, byl odsouzený B. M. podmíněně propuštěn z výkonu trestů odnětí svobody, které mu byly uloženy rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 25. 11. 2003, sp. zn. 3 T 104/2003, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 4. 2004, sp. zn. 3 To 81/2004, a trestním příkazem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 30. 5. 2004, sp. zn. 1 T 204/2002, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 18. 8. 2004, sp. zn. 1 T 204/2002. Podmíněně propuštěnému B. M. byla stanovena zkušební doba v trvání 2 let a 6 měsíců, která uplynula dnem 3. 11. 2008.

Trestním příkazem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. 1 T 30/2009, který nabyl právní moci dne 27. 3. 2009, byl odsouzený B. M. uznán vinným trestnými činy řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. a maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., za které mu byl uložen úhrnný trest obecně prospěšných prací ve výměře 250 hodin a trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu 2 let. Těchto trestných činů se odsouzený dopustil dne 18. 10. 2008. S ohledem na uvedené odsouzení bylo ve věci vedené pod sp. zn. 1 PP 38/2006 nařízeno u věcně a místně příslušného Okresního soudu v Karviné veřejné zasedání za účelem rozhodnutí, zda odsouzený B. M. se ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody osvědčil, popřípadě zda vykoná zbytek trestu odnětí svobody.

Podáním ze dne 5. 6. 2009 samosoudkyně Okresního soudu v Karviné navrhla Nejvyššímu soudu podle § 25 tr. ř. odnětí trestní věci odsouzeného B. M. Okresnímu soudu v Karviné a její přikázání Okresnímu soudu v Českém Krumlově s tím, že odsouzený podal dne 4. 5. 2009 k Okresnímu soudu v Karviné návrh na odnětí jeho trestní věci tomuto soudu a její přikázání Okresnímu soudu v Českém Krumlově s odůvodněním, že je plným invalidním důchodcem, jeho invalidní důchod činí 3150 Kč měsíčně, má vyživovací povinnost vůči třem nezletilým dětem, je žadatelem příspěvku na živobytí podle zákona o pomoci v hmotné nouzi a absolvování cesty k Okresnímu soudu v Karviné by značně zatížilo jeho rodinný rozpočet. Odsouzený zároveň podstupuje psychiatrickou ambulantní léčbu a je zvažována i jeho léčba ústavní. S ohledem na tyto skutečnosti se jeví jako vhodné, aby trestní věc vedená u Okresního soudu v Karviné byla z důvodu vhodnosti přikázána k projednání a rozhodnutí Okresnímu soudu v Českém Krumlově, který je místně příslušný podle bydliště obviněného.

Nejvyšší soud zhodnotil předložený návrh a dospěl k následujícímu závěru.

Podle § 25 tr. ř. může být věc z důležitých důvodů odňata příslušnému soudu a přikázána jinému soudu téhož druhu a stupně. Pojem „důležité důvody“ sice není v zákoně blíže definován, ale je nepochybné, že se musí jednat o skutečnosti, jež budou svoji povahou výjimečné, neboť ustanovení § 25 tr. ř., podle něhož lze v určitých případech věc delegovat k jinému soudu, je zákonným průlomem do zásady, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, vyjádřené v ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práva svobod. Důvody pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu musí být natolik významné, aby dostatečně odůvodňovaly průlom do tohoto ústavního principu.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že v projednávané věci existují důležité důvody k odnětí věci místně příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu téhož druhu a stupně. Odsouzený B. M. má trvalý pobyt v okrese Č. K., je v tíživé finanční situaci a současně není vzhledem ke svému zdravotnímu stavu schopen dlouhé cesty z okresu Č. K., kde bydlí, k Okresnímu soudu v Karviné, který je soudem příslušným k rozhodnutí. Jedním z hledisek určujících důvody pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu je – při současném respektování zásad rychlosti a hospodárnosti řízení – též zájem na zajištění ústavního práva obviněného, vyjádřené v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, aby věc obviněného byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. S ohledem na vzdálenost mezi Okresním soudem v Karviné, který je místně příslušný k projednání a rozhodnutí věci odsouzeného B. M., a obvodem Okresního soudu v Českém Krumlově, odkud by se odsouzený musel obtížně dopravovat k příslušnému soudu v důsledku svých finančních problémů a s ohledem na svůj zdravotní stav, se jeví vhodným změnit místní příslušnost soudu. Všechny tyto důvody lze považovat za natolik závažné, že opodstatňují použití ustanovení § 25 tr. ř. pro změnu místní příslušnosti soudu k projednání této věci.

Uvedenému postupu nijak nebrání ani okolnost, že v ustanovení § 333 odst. 1 tr. ř. je v rámci rozhodování soudů ve vykonávacím řízení (viz ustanovení § 315 tr. ř.) zakotvena zvláštní příslušnost soudů k rozhodnutí o podmíněném propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody, protože

rozhodnutí o tom, zda se podmíněně propuštěný z výkonu trestu odnětí svobody osvědčil nebo zda vykoná zbytek trestu (§ 332 tr. ř.) činí okresní soud, který odsouzeného podmíněně propustil z výkonu trestu odnětí svobody. Rozhodnutím podle § 25 tr. ř. však ani v těchto případech nemůže ve vykonávacím řízení dojít ke změně věcné příslušnosti soudu.

Za popsaného stavu lze považovat návrh samosoudkyně Okresního soudu v Karviné na odnětí věci odsouzeného B. M. tomuto soudu a na její přikázání Okresnímu soudu v Českém Krumlově podle § 25 tr. ř. za důvodný, proto mu Nejvyšší soud vyhověl.